

Bij discussie-/meningsvragen worden geen voorbeeldantwoorden gegeven.
De gegeven antwoorden zijn bedoeld als voorbeeld en als hulpmiddel om tot een beter begrip te komen van de muziek.

Vraag 2: Rustig, verhalend.

Vraag 3: De zanger maakt in het tweede en derde couplet versieringen van de melodie zoals die klinkt in het eerste couplet. We weten dat in de 12^e en 13^e eeuw versieringen van een melodie werden gemaakt, die werden echter niet opgeschreven.

1. E d'a - quest de sai vos co - nort.

2. Que non a - mon Joi ni De- port.

3. Lo Seig- ner qui res- sors dei vas.

Vraag 4:

- Couplet 2 (oorspronkelijk couplet 3):
'Adonc parra'l parlamens fis' (Dan begint het (hoofse) gesprek)
Het moet voor de dichter een hoogtepunt zijn om zijn dame eindelijk te spreken.
- Couplet 3 (oorspronkelijk couplet 6):
'Verayamen en talz aizis,' (Op zo'n aangename plek)
Eindelijk is de dichter bij zijn geliefde.
- Couplet 4 (oorspronkelijk couplet 7):
'Mas so qu'ieu vuelh m'es tant atahis' (Maar ik weet dat mijn wens niet wordt verhoord)
Een grote teleurstelling voor de dichter.

Dit zijn alle drie persoonlijke ontboezemingen.

Vraag 5: Couplet II: 'Ai, las!', couplet VI: 'A!'.

De zanger blijft niet speciaal stilstaan op deze uitroepen. De eenvoudige, rustige begeleiding suggereert geen enkele extra emotie. Het is pas vanaf eind zestiende eeuw gebruikelijk dat emoties in de tekst ondersteund worden door de melodie, bijvoorbeeld een rust na zo'n uitroep, een dalende melodielijn bij droefenis, snelle noten bij opwindning in de tekst. Denk bijvoorbeeld aan de pianobegeleiding bij *Der Erlkönig* van Schubert

jaar je het paard als het ware hoort galopperen. Dit alles bestond in de middeleeuwen nog niet.

Vraag 7: In de middeleeuwen werd veel gedanst, die dans werd begeleid door instrumenten. We weten dat de instrumentalisten improviseerden, maar er zijn er weinig geschreven voorbeelden van dansmuziek bewaard gebleven. Veel van de overgeleverde chansons hebben geen vast metrum zoals dit lied maar werden uitgevoerd in een 'declamatorisch' ritme. Of men dan ging dansen op zo'n lied dat samen met andere liederen werd uitgevoerd, is de vraag.

Vraag 9: Het chanson wordt gezongen in een driedelige maat, afwisselend 4 en 3 maten (versvoeten) per regel:

Tant ai a- / **mé** c'or me / **convient** ha / **ïr** (4 maten/accnten)

Et si ne / **quier** mais a- / **mer**, (3 maten/accnten)

S'en tel lieu / **n'est** c'on ne / **saice** tra- / **ïr** (4 maten/accnten)

Ne deche / **voir** ne faus- / **ser**. (3 maten/accnten)

De regels die eindigen met vrouwelijk rijm hebben elk 5 maten, de vijfde maat krijgt meer accent (wordt als het ware uitgesmeerd) waardoor het vrouwelijke rijm extra opvalt:

Trop longe- / **ment** m'a du- / **ré** ceste / **pai-** / **ne** (5 maten/accnten)

K'Amors m'a / **fait** endu- / **rer**; (3 maten/accnten)

Et non por / **quant** loial / **amor** cer / **tai-** / **ne** (5 maten/accnten)

Vaurai en- / **coir** reco- / **vrer**. (3 maten/accnten)

Vraag 10: De laatste (zinnetje E) is het belangrijkste, hoewel die slechts één keer voorkomt in het refrein (dat 4x gezongen wordt). De slottoon van zinnetje E is een 'd', de grondtoon van het chanson, op die plek komt de melodie 'tot rust'.

Vraag 11: De noot f in zinnetje C klinkt bij relatief belangrijke woorden:

I rassoage (vertroost)

II mariage (huwelijk)

III char nue (naakte lichaam)

IV sente (voel)

Vraag 13: Improvisatie door de harp, die de melodie (ongeveer) speelt zoals even later door de zangers gezongen:

0:18-0:29 heeft zelfde loopjes naar boven als 0:40-0:46 (en andere coupletten)

Improvisatie door de harp die de melodie van de zangeres (min of meer)

herhaalt:

in 1:41-1:49 herhaalt de harp de motieven van de zang (1:27-1:37).

Herhalingen van ongeveer dezelfde improvisatie: 0:30-0:40 en 1:37-1:47.

Vraag 14:

- In Sederunt zitten veel ritmische motiefjes die erg op elkaar lijken. In de melodieën zitten soms korte fragmenten die herhaald worden. Tant con je vivrai heeft veel compleet herhaalde muzikale zinnen.
- De basstem van Sederunt heeft zeer lange noten, in Tant con je vivrai is de onderstem (enigszins) bewegelijk.
- De drie bovenstemmen van Sederunt hebben een tamelijk snel, huppelend ritme, terwijl in Tant con je vivrai de bovenstem rustig voortschrijdt.

- Beide stukken hebben een driedelige maat (in Sederunt zitten er weliswaar meerdere driedelige motiefjes in één grote maat, maar maatstrepen werden in die tijd nog niet genoteerd). De driedeling in Tant con je vivrai heeft een langzamer tempo.
- Hoewel Sederunt reeds in 1199 werd gecomponeerd, zo'n 40 jaar voor de geboorte van Adam de la Halle, is Sederunt veel gecompliceerder en vooral ook langer dan Tant con je vivrai. Het lijkt of de meerstemmige kerkmuziek zich veel eerder heeft ontwikkeld dan de wereldlijke muziek.